

הַכֶּנֶה לְלֵיל הַסֵּפֶד מִשָּׁלֵם

עצות, הנהגות, חידושים

בְּחֶסֶד ה'
יִפְוֶן פִּיִּי

מהדורה שביעית
חג החרות תשפ"ד
פעוה"ק ירושלים תובכ"א

הכנות לחג

השקעה נכונה בניקיון הבית לפסח

כדי להשקיע בצורה נכונה בניקיון הבית לפסח, צריך לדעת שני יסודות בסיסיים:

- א.** מקום שאין מכניסים בו חמוץ במהלך השנה אין צורך לחשוש שיש בו חמוץ, אבל נוהגים לנקות את כל המקומות הנגישים שיתכן ונכנס בהם חמוץ במהלך השנה.
- ב.** עיקר האיסור בפירורים הוא רק מחשש שיבואו לאכלם כשיעופו ברוח אל המאכלים או על השולחן או שידבקו בידיים בחג, אבל בדרך כלל איסור של חמוץ שיהיה בבית, הוא רק בהתיכה שיש בה כזית, ולא בפירורים.

מקומות שקיים בהם חשש לחמוץ:

- ✓ **ספרים:** כל ספר שחושבים להשתמש בהם בפסח, יש לנקותם כדבעי קודם החג. רצוי להשתמש בברכונים מיוחדים לפסח. ספרים שלא נוקו לפסח, אין ללמוד עליהם בשולחן ואם נצרך להם ינערם וינקם היטב מחוץ לביתו, ומ"מ לא יניחם על שולחן שאוכלים עליו.
- ✓ **משחקי ילדים:** חובה לנקותם היטב לפני חג פסח, כי ע"פ רוב כשנאספו מהרצפה נאספו עם פירורי חמוץ.
- ✓ **בגדים:** חובה לנקות ולבדוק את כיסי הבגדים: מכנסיים, חליפות, וחולצות, ובמנג'טים של המכנסיים.
- ✓ **מתגי חשמל וידיות:** יש לנקות היטב, כי במשך השנה נוגעים בהם כשיש בידים חמוץ, ויש חשש שלאחר נגיעה בהם, יגע במאכלים. כמו"כ ינקה מברשות שונות, מכשירי כתיבה, מקלדת המחשב, כרית לעכבר המחשב, מגירת המקלדת.
- ✓ **מכשירי חשמל חמוץ, כגון טופטר וכדו':** שלא משתמשים בהם בפסח, מספיק
- ✓ לנקותם היטב, ולהניחם בארון שאין בו שימוש בפסח. ויש נוהגים למכרו לגוי. ויסגור הארון.
- ✓ **כלי מטבח חמוץ:** סירים, מחבתות, ושאר כלי חמוץ: ינקם היטב, ויניחם בארון שאין בו שימוש בפסח. ונכון להדביק עליו דף עם הכיתוב: "זהירות חמוץ!" או "נמכר לגוי!"
- ✓ **שואב אבק, ומטאטא:** יש לנקותו היטב לאחר השימוש בו.
- ✓ **מכשיר טלפון, ונייד:** יש לנקותו היטב, בפרט את מגן הנייד, ואת מכסה הבטרייה, מחמת שפעמים רבות נכנס שם חמוץ.
- ✓ **תיקים:** של ילדי ת"ת, ובנות ביה"ס. תיק תפילין / לימוד. תיקי נסיעות, וארנקים: יש לנקותם היטב.
- ✓ **תכשיטי נשים:** לנקותם היטב בהריצים ובסדקים.

אתר: www.achshava.com • ירחון: www.achshava.com • תמונות: דוד גולדברג • עריכה: ד"ר אריאל גולדברג • ירחון: www.achshava.com • דואר: achshava@achshava.com

הכנה לליל הסדר מושלם עצות ורעיונות

כיצד היא מצות 'זהגדת'?

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חָיָב אָדָם לְרַאוֹת אֶת עַצְמוֹ כְּאִלוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם, שְׁנָאָמַר (שמות יג) וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר, בְּעֶבְרַת זֶה עָשָׂה ה' לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם.

"למען תספר באזני בנך ובן בנך", מהו "באזני בנך"?

לפי רמת הבנתו שיכול להבין את סיפור יציאת מצרים. ומרן השו"ע (סימן תע"ב סעיף טז) כתב: מִצְוָה לְחַלֵּק לְתִינוּקוֹת קְלִיּוֹת וְאֶגְזוּזִים, כְּדֵי שְׂיִרְאוּ שְׁנוֵי וַיִּשְׁאַלוּ. וטעם הדבר כדי למשוך את ליבם לסיפור יציאת מצרים.

נמצא ש: "ליל הסדר חייב להיות מוקדש לילדים".

ועבודתנו היא למשוך את ליבם להקשיב לסיפור ההגדה.

כיצד נעשה זאת?

1. ע"י שיהיה סיפור יציאת מצרים ככל היותר מוחשי לפי רמת הבנתם המטרה: להשאיר בליבם שמחה ומתיקות מלילה קדושה זו, ושיצאו ממנה עם חוויה רוחנית, עם חיבור והזדהות לכל מה שמסמל החג הקדוש, וצפייה לליל הסדר הבא... ובכך: נשריש בליבם אמונה בכורא עולם, שתלווה אותם לכל חייהם.
2. נשקיע מחשבה מה הם הדברים שמושכים את לבם להקשיב לסיפור יציאת מצרים. מה "לא נעשה" (סדר מרע). ומה "כן נעשה" (ועשה טוב).

במאמר זה, נשתדל בס"ד להביא עצות ורעיונות:

א': כיצד נספר ונמחיש את סיפור יציאת מצרים.

ב': כיצד נחבר את הילדים לסדר, ונשרה אורה שמחה בביתנו.

הלך א': והגדת לבנך עצות להמחשת סיפור יציאת מצרים

א. כמו שאדם לא קורא סיפור בשעה שהוא רץ לאוטובוס, כך נכין ימים מספר קודם תג הפסח ניצור אורה מתאימה רגועה ונינוחה, נשב בנחת להכין מדרשים וחידושים מיוחדים המתאימים לרמת הילדים, השובים את ליבם של הילדים בסיפור יציאת מצרים.

ב. כדי לספר את הסיפור של יציאת מצרים היטב, "צריך להיכנס לדמות שעליה מספרים", כגון: למזג האויר שהיה שם במצרים, אם היה קר על המספר להראות שקר לו וכו', היכן זה היה? בארמון או בבקתה הנוטה ליפול? מה קולות הרקע שהיו שם? להתייחס בעיקר להרגשותיהם של בני ישראל בגלות מצרים. לאופן העינויים של המצרים, לדוגמא: היהודי הצנום שכל גופו מזיע וחבול, והשמש קופחת על ראשו, והחום מאיים לעלף אותו, ולעומתו המצרי השמן עם הבגד האדום הרועש, והשרשרת הגדולה על צווארו, שיש לו על היד קעקוע עם ציור של אריה, והוא מחזיק בפרגול שעשוי מעור של נמר... זה כבר נשמע אחרת... אף ילד לא ישאר אדיש מול תיאורים אלו.

או דוגמא נוספת: להמחיש מהו עבד? ואיך מרגיש העבד? ומה מרגיש היהודי כשלוקחים המצריים את התינוק שלו, שהוא כ"כ חיכה לו, וקשור אליו ואוהב אותו, וזורקים אותו ליאור, והוא רוצה לברוח מעבודתו לנסות להצילו, ולראות מה קורה אתו, אך המצרי הרשע עומד עם שוט וצולף בו בחזקה שימשיך את עבודתו הקשה.

ואיך מרגיש הילד שרואה את המצרי מצליף באביו בשוט, בגלל שהוא התרשל מעט באיסוף 'התבן' ללבנים. איך מרגיש האבא כשהוא רואה שרותמים את בנו למחרשה, ומצליפים בו בעוצמה רבה כדי לחרוש את השדה?

אם אתה מסוגל להוריד דמעות עכשיו על אותו ילד שזרקו אותו ליאור, זה סימן שנכנסת לדמות, ואם לא אז תדע שלא נכנסת לדמות! אי אפשר להכניס ולרגש את השומעים בסיפור יציאת מצרים אם לא נכנסנו לתוך הדמויות. מי שיצליח להכנס לדמות, מובטח לו שסיפור יציאת מצרים של יראה אחרת.

ג. ב"ה בדורנו והילדים אפילו הקטנים מכירים היטב את סיפור יציאת מצרים, לפעמים טוב יותר מההורים. כל מה שעלינו לעשות זה לחפש מדרשי חז"ל מיוחדים, לנתח אותם, ולהוריד אותם מלשונם הגבוה שנכתבו, לשפת הסיפור לפי גילן, ולפי רמת הבנתו.

לדוגמא: מכת ארבה, אנחנו כולנו רגילים לחשוב שארבה זה חגבים קטנים כאלו שמגיעים בהמוניהם, שמתנפלים על כל הצומח ומחסלים אותו. אבל יש מדרש שאומר שהארבה היה גדול וענק! והם היו יורקים אש! היתה זו סכנת נפשות לעמוד לידם, הם יכלו להרוג אנשים ביריקה אחת.

הופה!! עכשיו הילדים כבר מקשיבים, יש כאן צבא ענק של "רחפני נפץ", שבאו בהמוניהם והחלו לאכול כל מה שרצו, ומי שהעז להתקרב אליהם הרגו אותו ביריקה אחת.

כאלו מדרשים יש לאלפים!! וישנם ספרים מדהימים המלאים בדברי חז"ל אלו. כל מה שעלינו לעשות זה להכין סיפור מושך ומרתק, לדעת מתי להרים את הקול ומתי להוריד, מתי לקפוץ, ואיך להתחבא, איך לשלוף פתאום מהכיס או מתחת לכיפה צפרדע קטנה מפלסטיק, או חיה אחרת, או ללבוש תחפושת, בכך נרגיש שאנו נכנסים לתוך הדמויות.

ד. להכניס הרבה "ברען ושמחה". לא לומר את ההגדה כקריאה רגילה אלא בניגון, ובפרט להכניס שירים בהלל, לחשוב על מנגינות שיעוררו ויחדשו את ההגדה כל שנה מחדש. מותר גם פתאום לקום ולרקוד קצת באמצע הסדר. לשלוף פרסים טובים לכל אחד לפי גילו, "כל שנה לחדש דבר מחדש".

שאלה: "מהי העצה שתהיה אוירה נעימה, שמחה, ורגועה בליל הסדר"?

תשובה: הדבר תלוי בשמחתם ורגיעותם של ההורים. כשהם שמחים ורגועים, הדבר משפיע על בני הבית, ואם להיפך... ח"ו. שהרי "הפעולות החיצוניות משפיעות על הפנימיות".

ה. הכנת הלב: דמיין בעצמך קודם ליל הסדר, שנשפך יין על השולחן ועל המפה... או קורה ח"ו ויכוח בין האחים, איך נגיב? ראשית נזכור, שאם נגיב בכעס ח"ו אווירת החג לא תהיה נעימה. עלינו להתעלם, או לומר משהו בהומור, לדוגמא: כשנשפך היין, כך הייתה נראית מכת דם! לחייך או לשיר איזה שיר¹.

¹ ומעשה שהיה עם הגאון רבי עקיבא איגר זלה"ה, שצכל ליל הסדר התארחו על שולחנו עניים רבים, שנה אחת קודם הקידוש נשפך לאחד העניים כוסו על השולחן והמפה הלכנה החורה נכתמה ביין, באותה שנה שהבחין בכך רע"א, שפך "כאילו בטעות" גם את כוסו על השולחן, וכך הציל את אותו עני מצושה. "חכמה!" נלמד מכך איך לא להציא שום אדם לצושה ח"ו בליל הסדר.

כל מתנה, נשתדל שיהיו כל המתנות בערך שווה, כדי למנוע מריבות וכדו'. ולכל בני גיל שווה ליתן אותה מתנה. וכשמחלק האב זיכויים, יזכור למי נתן וכך יתן לשאר. בדורנו הילדים יותר פגיעים מדורות קודמים, ננהג בחכמה.

חלק ב': עצות איך נחבר את הילדים לשולחן ליל הסדר וכיצד נשרה אורה שמחה בביתנו

הקדמה קצרה: כשנשאל כל אדם מבוגר מה הוא זוכר מימי ילדותו? תשובתו תהיה: את הרגעים הטובים והנעימים בלימודיו ובחיק המשפחה, הוא לא יזכור את הנלמד, אלא אם כן זה בא לו מתוך חוויה. חז"ל לימדונו כי התורה צייתה "למען תספר באזני בנך..." המטרה היא שהילד יזכור את "סיפור יציאת מצרים" ויספר זאת גם הוא לבניו. והדרך שבנו יזכור את סיפור יציאת מצרים, היא רק כאשר תהיה אורה נעימה, יחד עם המחשה נכונה בסיפור ההגדה. על כן עלינו ההורים להשקיע מחשבה רבה קודם החג, כיצד נעניק תחושה מיוחדת זאת לילדנו בליל הסדר, ולפניכם עצות המועילות להגיע למטרה חשובה וקדושה זו:

א. כמה ימים קודם החג, ולכל המאוחר בערב החג, נשאל כל ילד היכן חפצו לשבת. נכין לו את מקומו עם כר וכסת, שבו הוא חפץ (ככל שהדבר ניתן) והעיקר שהוא יהיה מרוצה ושמח. [ננהג בחכמה לנווט מי ישב ליד האב, ומי ליד מי...]

ב. לפני הקידוש: נסביר את מעלת הלילה הזה, נבאר להם מה אנו דורשים מהם הלילה (וודאו שהובנתם כהלכה) נבקשם להשתדל שלא לדבר דיבורי חול [כרפ"ס ר"ת: כלל ראשון פה סגור] נשיר יחד "קדש ורחץ". לקטנים – נרְאָה את "שקית ההפתעות" (נסביר להם איך ניתן לקבל פרס וזיכוי, הכל בצורה מאירת פנים וחביבה). לגדולים יותר נרְאָה את "פתקי הזיכוי". ולבחורים החשובים ולמבוגרים, נביא בקצרה כמה לשונות מרבותינו על מעלת וסגולת הלילה, וסגולותיו.

ג. אמירת תודה, מתוך הכרת הטוב: נקדים לפני הקידוש לומר תודה לאמא לעבודתה המסורה לחג, נודה לכל אחד מבני הבית (בתוספת כמה שבחיו ומעלותיו), על דבר מיוחד שעשה לכבוד החג. בכך נרומם את מצב רוחם של כל בני המשפחה ונשרה שמחה

טבלת עזר לפי סדר גילאי הילדים ורמתם:

גיל:	הקושי:	עצות ופתרונות:
מגיל 4 עד 7	<ol style="list-style-type: none"> 1. ריכוז זמן רב. 2. עייפות בשעות המוקדמות של הלילה. 3. להתאים הסיפור לרמת הבנתו. 	<ul style="list-style-type: none"> • שינה בצהרים - חובה. • להנגיש לו הגדה עם ציורים ותמונות. • לשתף אותו בשאלות. • לבקש ממנו לספר מה שהוא יודע. או מה שרואה בתמונה שלפניו. • ליתן לו תפקיד לפי רמתו. • להושיב אותו על יד האב, עידוד ויחס תמידי. • הפסקה מידי זמן למשחק ולאכילה, • להקדיש לו זמן מיד בתחילת אמירת ההגדה. ליתן לו דברי מאכל הגורמים להיות ערני. הפתעות ופרסים.

אתר ילדים • למועד • הכשרה • טיפול • ייעוץ • אורח-המרכז • הרב חיים זילברמן • דוד • דלגות גומס במגזר • שולחן • 052-5104040 • yelid@yeshiva.com

דוגמת כרטיס זיכוי לילד מצטיין

מעטפה של בן מלך

על כל התגמול טובה בדיל הסדר אבא או אמא יתנו מצוה ונבנים למעטפה. מי שיש לו הכי הרבה מצת זכר לבחור ראשון פרס משקית ההפתעות.

הדפסו רף זה למדל A4
בזרז את המצות נצת המעטפה ססבי-
קפסז כלפי חוץ בקיים הססומים. לפי סוד החספסום.

דוגמא

אנחנו מאז 1944

דוגמת מעטפה עם פתקי זיכוי

<ul style="list-style-type: none"> • שינה בצהרים - חובה. • ליתן יחס של כבוד, וחשיבות. • להקדיש עמהם זמן קודם ליל הסדר שיכתבו חידושים קולחים, קצר וקולע. [ובעת שהם אומרים את החידוש להקשיב להם]. • לשאול אותם חידות מההגדה, ולתגמל בפרסים <u>בו ברגע!</u> • ליתן להם תפקידים, כגון מזיגת היין וכו'. כל אחד לפי גילו. • מומלץ מאוד שיכינו הצגה² • מיוחדת על יציאת מצרים או קריעת ים סוף עם תחפושות וכדו'.. 	<p>1. קשה לילד לשבת זמן רב בריכוז</p> <p>2. חיב להרגיש מחובר ושייך</p> <p>3. עייפות</p> <p>4. נזכור שגם הם צריכים המחשה, ויחס חם, אפילו שאינם כ"כ קטנים!</p>	<p>מגיל 7 עד 11 גיל</p>
<ul style="list-style-type: none"> • שינה בצהרים. • בכל כמה דקות לומר להם מילת כבוד ויחס חם, והערכה. קשר עיניים תמידי. • לשמוע את חידושים, ולפרגן להם. • לכבדם בפרט בעיני האחים הקטנים וגם הגדולים מהם. • מבצעים, חידות, ופרסים ברמה גבוהה יותר (יש אפשרות להכין בערב פסח כרטיסי זיכוי לכסף ולחלק להם על כל חידוש שאומרים). • ליתן להם תפקידים מכובדים יותר. • ונזכור שפעמים חובה "להתעלם".... ולא להעיר... 	<p>נזכור: יש מהם שרמתם לא כ"כ גבוהה. יש מהם עם קושי קשב וריכוז. יש מהם שזקוקים יותר לתשומת לב, אפילו שהם גדולים.</p> <p>דברים אלו גורמים להם לא להקשיב או לקום או לדבר, נדע להיות עמהם סבלניים.</p>	<p>מגיל 11 עד 14 גיל</p>

דוגמא להצגה לליל הסדר:

יכין שק ישן, וחלוק ישן וכיסוי לראשו כעין כפייה, ולסכם עם אחד הילדים שלאחר אמירת 'הא לחמא עניא', תצאו לאחד החדרים להתחפש, ומניחים את השק ע"ג הכתף, ולהכין לילד דף עם שאלות אלו:

- הילד שואל: מי אתה? האב עונה: יהודי. הילד שואל: מאיפה באת? האב עונה: ממצרים.
- הילד שואל: ולאן אתה הולך? האב עונה: לירושלים.
- הילד שואל: מה יש לך עם הגב? האב עונה: שק.
- הילד שואל: מה יש בו? האב עונה: מצות. הילד שואל: למה מצות ולא לחם?
- האב עונה: יצאנו ממצרים בחיפזון ולא חיכינו שיאפה הלחם, כי אם מצות, ונאמר: משארותם צרורים בשמלותם.

רעיונות להמחשת עשר המכות:

דם: הדם זה בקבוק שחציו שמן תינוקות וחציו מים צבועים בצבע מאכל אדום. לערבב אותם, ואז המים נפרדים, למים (נקיים) ולדם! אפשר גם לקחת בקבוקון עם פטל אדום! או קערה ובה מפריד שקוף, ובחלק אחד ליתן מים ובשני מים עם פטל. או במפל ביתי ליתן במים פטל אדום.

צפרדע: להכין צפרדעי צעצוע! אחת גדולה והרבה קטנות, ולהמחיש. להכניס לפני כן לתוך הכיסים ולנעלים מתחת לכיפה צפרדעים קטנים ולהוציאם תוך כדי הסיפור במכת צפרדעים. ניתן גם להכין מברסטול ירוק, צורת צפרדע.

כינים: הכינים זו שקית פעילות שבתוכה סבון כלים... ערבו בתוכה מין נצנצים שחורים כאלה. ולהמחשת המכה, יכין מקל גירוד הגב, כאילו יש לך כינים.

ערוב: קנו שקית של צעצועי חיות נחלק לכל ילד חיית פרא מפחידה! ועליו לספר מהי עשתה במכת ערוב במצרים. ניתן גם להכין ע"ג קאפה עם קפלה בתים ולהדביק עליו את החיות, ניתן להציג את יצירתו, ולספר על מכת הערוב.

דבר: מהו דבר? זה מחלה קטלנית שהרגה את הבקר והמקנה של המצרים המרושעים.

שחין: בערב החג לקחת ציור של ילד ולהדביק עליה מדבקות אדומות על הפנים. או לקחת תחבושת וליתן על היד והרגל.

ארבה: ניתן להשיג בחנויות צעצועים. לזרוק על הרצפה, ולהניח על הילדים.

ברד: לקחת קופה עם גרגירי חומוס ולנער וישמע רעש של ברד חזק.

חושך: לקחת קופסא ולעשות חלונות ובחלק ליתן (לפני כניסת החג) פנס ויהיה שם אור, ובחלק להשאיר חשוך.

מכת בכורות: באותו קרטון להניח מיטות עם בובות. וליתן בדלת של הקרטון פתח עם משקוף בצבע אדום.

שאלות - הידונים לילדים לליל הסדר

(וכמובן, מי שעונה נכון יתוגמל, ומיד...)

הקדמה לנושא הידונים: על אב המשפחה להכין קודם ליל הסדר, אוצר מדרשי חז"ל על עשרת המכות, ויודיע לילדיו כי לאחר שהוא מספר את סיפור עשרת המכות (ויציאת מצרים) הוא שואל שאלות, ומחלק פרסים לעונים נכון... ואז יספר את מדרשי חז"ל עם כל הברע"ן, ובגישה נכונה גם לקטנים. ומקודם יכין גם שאלות על מדרשי חז"ל אלו, ואז יפתח בחידון, והעונים נכונה יקבלו את המתנה, ופשוט לומר שיעשה בחכמה לשאול כל אחד לפי רמתו, העיקר להשאיר טעם של "מתיקות" בפיהם! זה חוויה! [הריוח ברעיון זה: הקשבה מלאה, הצבת מטרה מתוגמלת, והשראת שמחה].

שאלות לצעירי הצאן

- מדוע אנחנו אוכלים מצה בפסח?
- על מנת להזכיר שלא היה לבצק זמן לתפוח בזמן שאבותינו יצאו במהירות ממצריים.
- מי הם ארבעת הבנים? חכם, רשע, תם וזה שאינו יודע לשאול.
- כמה כוסות יין שותים בליל הסדר? ארבע.
- אילו דברים יש בליל הסדר שקשורים למספר ארבע? ארבעה בנים, ארבע כוסות, ארבע קושיות.
- מדוע שותים 4 כוסות יין? מכיון שכל כוס הוא כנגד אחת מארבע לשונות של גאולה מהם ארבע לשונות של גאולה? והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי.
- מה הייתה המכה השנייה? צפרדע.
- מדוע טובלים את המרור בחרוסת? להזכיר את הטיט שהיו צריכים אבותינו להכין במצריים. היום אנחנו טובלים בחרוסת, לסמל את החירות.
- מה מזכירה לנו הזרוע? את קרבן הפסח שהקריבו אבותינו בליל יציאת מצריים.
- האם אתה יכול לומר את כל עשרת המכות ברצף?
- דם, צפרדע, כינים, ערוב, דבר, שחין, ברד, ארבה, חושך, בכורות.
- נסה להגיד את עשרת המכות מהסוף להתחלה.
- בכורות, חושך, ארבה, ברד, שחין, דבר, ערוב, כינים, צפרדע, דם.
- מי אני? אני הדבר האחרון שאוכלים לפני ברכת המזון. יש הרבה מריבות בין מי שמסתיר אותי למי שמוצא אותי. מי אני?! אפיקומן.
- מי אני? אני אחת מהדמויות החשובות בסיפור יציאת מצרים. איבדתי צבא שלם וחצי מהארץ מתוך העקשנות שלי. מי אני?! פרעה.
- מי אני? אני אחת מהמכות. גרמתי למצרים להתגרד בכל הגוף כמו משוגעים. מי אני?! כינים.
- מי אני? השם שלי אינו מופיע בהגדה בכלל, אבל הלכתי כמה פעמים אל פרעה, יחד עם אחי, כדי לנסות לשכנע אותו לשחרר את עם ישראל. מי אני?! משה.
- עבור מי אנחנו ממלאים כוס בליל הסדר ומקווים שיבוא ויצטרף אלינו לסדר? אליהו.

חידות לפי א"ב

- א. קינוח סעודה הערב לא יוגש. כי במקום מיני צפיחית בדבש. לחם אמונה – ממש כמו מן. (אפיקומן)
- ב. כאשר ישאלו על השינויים בסעודה. להם המצווה לספר ההגדה. ויש מהם ארבעה מינים. (בנים)
- ג. ראש וראשון למכות? המיר יאוריהם ולא יכלו לשתות מים. ומזוזות ישראל סימן להגן בעדם. (דם)
- ה. היא שעמדה לדור-דורים. ניתנה בברית בין הבתרים. ועל שמירתה ניתן לאל ברכה. (הבטחה)

ברך: ואם תפחית את הארבעה מהקודם תקבל את זה?
הלל: הלל חייבים לומר בפה אבל עם קצת חשיבה תקבל דווקא שקט?
נרצה: איך הגיע משה רבינו לכאן?

חידון על עשר המכות

שאלה	התשובה מתחילה באות	התשובה
מה אמרו החרטומים במכת כינים?	א	אצבע אלוקים היא
הארבה אכל את מה שנשאר ממה?	ב	ברד
איפה גרו היהודים במצרים?	ג	גשן
מי מת במכת דם?	ד	דגה אשר ביאור
איך נקרא הסנה?	ה	הר האלוקים
כיצד נאמרו הבטחות הגאולה לעם ישראל?	ו	והוצאתי והצלתי וגאלתי ולקחתי
בתחילה ביקשו בני ישראל שיצאו רק הם לזבוח לה'	ז	זכרים
מי ניסה לחקות את המכות?	ח	חרטומים
מה עשה משה למצרי שהרג?	ט	טמן אותו בחול
על מה הכה אהרן?	י	יאור
מה ישאלו בני ישראל משכניהם?	כ	כלי כסף וכלי זהב ושמלות
מה היה כבוד?	ל	לב פרעה
היכן בני ישראל הצטוו למרוח את הדם?	מ	מזוזות והמשקוף
למה נהפך המטה של משה בכואו אל פרעה?	נ	נחש
היכן בישר ה' למשה רבנו שהוא נבחר להיות המנהיג	ס	סנה
עד מתי היה אסור לבני ישראל לצאת מהבית במכת בכורות?	ע	עד בוקר
אילו צמחים נשברו במכת ברד?	פ	פשתה ושעורה
מי הושארו ביאור וגרמו לריח רע?	צ	צפרדעים
איזו רוח נשאה את הארבה?	ק	קדים
כיצד הזחיר פרעה את משה ואהרן שלא יצאו לזבוח לה'?	ר	רעה נגד פניכם
איזו מכה התחילה מכפות הידיים של משה ואהרן?	ש	שחין
מה הקריבו בני ישראל לקרבן פסח?	ש	שה
לתוך מה נכנסו הצפרדעים?	ת	תנורים

